

VIVERE IN VRBE VIMINACIVM TOM 1 / VOLUME 1

БЕОГРАД / 2022 / BELGRADE

АРХЕОЛОШКИ ИНСТИТУТ БЕОГРАД

Посебна издања 76

INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY
BELGRADE

Monographies 76

VIVERE IN VRBE VIMINACIVM

Том 1

Уредници
Мирјана Војвода
Илија Данковић
Бебина Миловановић

Београд 2022

VIVERE IN VRBE
VIMINACIVM

Volume 1

Editors
Mirjana Vojvoda
Ilija Danković
Bebina Milovanović

Belgrade 2022

**VIVERE IN VRBE
VIMINACIVM
Том 1**

Издавач
Археолошки институт
Београд
Кнез Михаилова 35/IV

Посебна издања 76

Главни и одговорни уредник
Снежана Голубовић

Уредници
Мирјана Војвода, Илија Данковић,
Бебина Миловановић

Рецензенти
Иван Радман-Ливаја
Кристиан Газдак
Миомир Кораћ

Превод
Милица Тапавички Илић

Лектура
Мирјана Нешић, Дејв Калкат

Фотографије
Вања Кораћ, Горан Стојић

Дизајн и припрема
Digital Art Beograd

Штампа
Digital Art Beograd

Тираж
100

ISBN 978-86-6439-069-9
ISBN (Printed) 978-86-6439-070-5
ISBN (Online) 978-86-6439-071-2

© Сва права задржана

**VIVERE IN VRBE
VIMINACIVM
Volume 1**

Publisher
Institute of Archaeology
Belgrade
Knez Mihailova 35/IV

Monographies 76

Editor in chief
Snežana Golubović

Editors
Mirjana Vojvoda, Ilija Danković,
Bebina Milovanović

Reviewed by
Ivan Radman-Livaja,
Cristian Găzdac
Miomir Korać

Translated by
Milica Tapavički Ilić

Proofreading
Mirjana Nešić, Dave Calcutt

Photographs
Vanja Korać, Goran Stojić

Graphic design
Digital Art Beograd

Printed by
Digital Art Beograd

Printed in
100

ISBN 978-86-6439-069-9
ISBN (Printed) 978-86-6439-070-5
ISBN (Online) 978-86-6439-071-2

© All rights reserved

САДРЖАЈ

- 9 | *Мирјана Војвода, Јелена Анђелковић Грашар*
Виминацијум – историјат и истраживања
- 21 | *Снежана Голубовић*
Medicus и његов инструментариј: Брига о здрављу у Виминацијуму
- 57 | *Илија Данковић, Бебина Миловановић*
Позивам те, *Thôbarrauai* Магијска пракса у Виминацијуму
- 99 | *Младен Јовичић, Иван Богдановић*
Римска религија, разни култови и хришћанство у Виминацијуму
- 203 | *Илија Данковић, Милица Марјановић*
Жена, супруга, мајка: Свакодневница становница Виминацијума
- 285 | *Бебина Миловановић, Саша Реџић*
Накит и фибуле: Између функционалности, естетске вредности и статусног симбола
- 429 | *Горан Стојић*
Живот на простору Виминацијума од 5. до 12. века
- 471 | *Илија Микић*
Осврт на проучавање хуманог скелетног материјала са Виминацијума

CONTENTS

- 9 | *Mirjana Vojvoda, Jelena Anđelković Grašar*
Viminacium – history and research
- 21 | *Snežana Golubović*
Medicus and his instruments: Healthcare in Viminacium
- 57 | *Ilija Danković, Bebina Milovanović*
I summon thee, *Thôbarrabau* Magical practice in Viminacium
- 99 | *Mladen Jovičić, Ivan Bogdanović*
Roman Religion, various Cults and Christianity in Viminacium
- 203 | *Ilija Danković, Milica Marjanović*
Woman, Wife, Mother: Everyday life of female residents in Viminacium
- 285 | *Bebina Milovanović, Saša Redžić*
Jewellery and brooches: Between functionality, aesthetic value, and status symbol
- 429 | *Goran Stojić*
Life in the Viminacium area from the 5th to the 12th century
- 471 | *Ilija Mikić*
A review of the study of human skeletal material from Viminacium

*MEDICUS И ЊЕГОВ
ИНСТРУМЕНТАРИЈ:
БРИГА О ЗДРАВЉУ У
ВИМИНАЦИЈУМУ*
Снежана Голубовић

*MEDICUS AND HIS
INSTRUMENTS:
HEALTHCARE IN VIMINACIUM*
Snežana Golubović

Велики број медицинских инструмената, нађен у гробовима и слојевима током археолошких истраживања Виминацијума, подстакао нас је да се боље упознамо с историјом медицине. Становиште да је добро здравље услов за срећу и благостање уткано је одвајкада у људску свест. Не чуди онда да су људи посвећивали велику пажњу очувању здравља још од праисторије. Да ли су први лекари били племенски поглавари, врачеве или травари... можемо само да нагађамо јер нема писаних трагова. Развој медицине почињемо да пратимо од старих Египћана који су изнедрили првог познатог лекара – Имхотепа. Преко вавилонских и најстаријих индијских и кинеских медицинара, стижемо до оснивача западне медицине, грчког лекара Хипократа.

Првобитну медицинску праксу можемо пратити кроз магију и употребу биљних препарата која се преносила генерацијама. У то доба лечење се одвијало кроз магијско враћање, путем молитве, заветима и уз биљне лекове. Заштиту од болести и урока обезбеђивали су разни амулети који су често имали и главну улогу у лечењу. У доба Хипократа лечења су се обављала у Асклепијевим храмовима и није чудно да су свештеници били најбољи лекари. Култ се постепено ширио по Римском царству под именом Ескулапа. Ускоро се оснивају и школе (*Schola medicorum*) за оне који су желели да се баве лечењем, прво са средиштем у Александрији, а затим и у Риму.¹

Који су извори за наша сазнања о медицини у Римском царству? Добрим делом су то доступни писани извори. Тако сазнајемо да је први познати римски лекар Целзус сакупио дотадашња знања из медицине у осам књига на латинском језику, под насловом *De Medicina*. Одатле баштинимо прва сазнања о трепанацији лобања, операцијама катаракте, киле, ампултацијама, па чак и

1 Daremberg, Saglio 1904, 1684.

The large number of medical instruments discovered during the archaeological research of Viminacium's graves and layers induced us to become better acquainted with the history of medicine. The standpoint that good health is a condition for happiness and well-being has always been present in human minds. Therefore, it is not surprising that ever since prehistory, people have dedicated much attention to their health. Since there are no written sources, we can only guess whether the earliest doctors were tribal chieftains, sorcerers or herbalists. The development of medicine can be traced back to the ancient Egyptians and their first known doctor – Imhotep. From the Babylonians, and the oldest Hindu and Chinese medicine men, we come to the founder of western medicine, to the Greek doctor Hippocrates.

The initial medical practice can be followed through magic and the use of herbal remedies that was passed from one generation to another. At that time, the curing of illnesses was performed through magical sorcery, praying, oaths and with herbal medicaments. Protection from diseases and evil eyes was secured by different amulets that played the most important role in curing processes. During the time of Hippocrates, healing was performed in Asclepius' temples, so it is little wonder that priests were recognised as the best doctors. Under the name of Aesculap, the cult gradually spread throughout the Roman Empire. Soon enough, schools were established (*Schola medicorum*) for those who wished to practice healing. At first, their seat was in Alexandria and later it relocated to Rome.¹

What is the source of our knowledge regarding medicine in the Roman Empire? A great part of it includes available written sources. This is how we find out that the first known Roman doctor, Celsus, collected all the existing medical knowledge into eight books written in Latin, entitling them *De Medicina*. This is where our earliest knowledge about skull trepanning, cataract and hernia surgeries, amputations and even the

1 Daremberg, Saglio 1904, 1684.

о првим пластичним операцијама на лицу. Све ово прати и веома исцрпан опис медицинских инструмената.²

Широм Римског царства налажени су надгробни споменици лекара (*Stelae*) који представљају други значајан извор података о римској медицини. Можемо претпоставити да су први професионални лекари у Виминацијуму стигли с римском војском. Из текста на једном споменику у Аквинкуму сазнајемо да је у саставу IV Флавијеве легије био и лекар.³ Император Август доноси закон по коме је свака легија морала имати пет лекара (*Medicus*), а кохорта по једног. Сваки војни логор (*Castrum*) морао је имати болницу (*Valetudinaria*) у којој су ординирали лекари с титулом *medicus castrensis* и *medicus chirurgus*, несумњиво веома важни и угледни, вероватно и високог чина, јер су војсци били неопходни.⁴ Будућа ископавања ће, надамо се, показати да је и логор VII Клаудијеве у Виминацијуму имао једну такву болницу. Како је могла изгледати римска војна болница? Најбоље је истражена болница у легионарској тврђави у Ветери (данашњи Ксантен), на доњој Рајни. Била је изграђена од камена у време Неронове владавине. Установљени су: улазни хол окружен низом остава, портирница, одељење за пријем болесника, неколико операционих сала, три крила са собама за пацијенте, па чак и мртвачница. Болнице су пронађене и у тврђавама помоћних трупа, односно кохорти, а не само, како се некада веровало, у логорима већих или престижнијих јединица. Свим родовима војске због ефикасног функционисања била је обезбеђена врхунска здравствена заштита.⁵ Несумњиво да је римска војска била најмоћнији чинилац у ширењу грчко-римске медицине.

2 Wokaunn, Manenica 2010, 245.

3 Gummerus 1932, 9.

4 Gummerus 1932, 14.

5 Jackson 1988, 136.

first facial plastic surgery comes from. All this is accompanied with a very detailed description of medical instruments.²

Throughout the Roman Empire, doctors' tombstones (*Stelae*) were discovered that represent the second most important data source regarding Roman medicine. We can presume that the earliest professional doctors in Viminacium arrived with the military. From a tomb inscription discovered in Aquincum we discover that among the members of the legion IV Flavia there was also a doctor.³ Emperor Augustus issued a law according to which each legion was obliged to include five doctors (*Medicus*) and each cohort was obliged to include one doctor. Each military camp (*Castrum*) had to have a hospital (*Valetudinarium*), in which doctors with the titles *medicus castrensis* and *medicus chirurgus* were in charge, doubtless very important and respected, and probably also of high rank, since they were necessary to the military.⁴ We hope future excavations will reveal that the legionary fort of the VII Claudia in Viminacium also possessed such a hospital. What would a Roman military hospital look like? The best examined hospital is that of the legionary fort of Vetera (close to the present-day Xanten), in the lower Rhine Valley. It was built of stone during the time of Nero's reign. The following parts were discovered: an entrance hall surrounded with a row of storage rooms, reception room, admissions department, several operating theatres, three wings with rooms for patients and even a morgue. It was discovered that hospitals also existed in auxiliary troop forts or those belonging to cohorts, and not only in larger and more important legionary forts, as previously believed. In order to achieve greater efficiency, all military branches were granted top medical care.⁵ Without doubt, the Roman military was the most powerful factor in the spread of Graeco-Roman medicine.

2 Wokaunn, Manenica 2010, 245.

3 Gummerus 1932, 9.

4 Gummerus 1932, 14.

5 Jackson 1988, 136.

Што се тиче грађанства, осим у болницама, лекари су могли пружати услуге и у својим кућама, у термама или храмовима посвећеним Асклепију и Хигији.⁶ Цар Антоније Пије доноси закон по коме је у главним градовима провинција било дозвољено највише десет лекара који су носили титулу *archiatri populares*.⁷

Трећи извор за наша сазнања о римској медицини су медицински инструменти који су резултат археолошких ископавања. Судајући по великом броју нађених предмета ове врсте очигледно да је здравствена заштита у Виминацијуму била добро развијена. Медицински инструменти указују на лекаре различитих специјалности, па тако имамо хирурге (*Medicus chirurgus*), очне лекаре (*Medicus ocularius*), лекаре (*Medicus clinicus*) који су радили по болницама.

Као и данас, приликом хируршких захвата, најважнији инструмент био је скалпел (*Scalper, scapellus*), односно нож најчешће листоликог сечива и четвороугаоне дршке (кат. 25, 26). Чест налаз представљају сонде које су се могле користити и у козметици или фармацији. Сонде (*Cyathiscomela*), с кашикастим горњим делом који је служио за узимање и наношење лека и доњим у облику маслине који служио за спаљивање рана (*Cauterium*), налажене су како у слојевима тако и у гробовима с кремацијом и инхумацијом (кат. 1, 5–20, 35). Сличан тип инструмента, само плочастог горњег дела који се завршава полукружно (*Spathomela*) могао се користити и у фармацији и козметици, па чак и у сликарству (кат. 2–4). Једноставне сонде (*Auriscalpium*) имале су широку примену у медицини, могле су бити коришћене и у фармацији и козметици (кат. 28–33), а једна је нађена у цилиндричној кутији (кат. 34) с другим медицинским инструментима (кат. 36) у гробу лекара. Пинцете су (*Vulsella, volsella*) такође имале ши-

6 Крунић 1997, 234.
7 Gummerus 1932, 8.

Regarding civilians, as well as hospitals, doctors also offered their services at their homes, in public baths or temples dedicated to Aesculapius and Hygieia.⁶ Emperor Antoninus Pius issued a law according to which, in the provincial capitals, a maximum number of ten doctors with the title of *archiatri populares* was allowed.⁷

The third source of our knowledge about Roman medicine are medical instruments, discovered in the course of archaeological excavations. Judging by the great number of this kind of object, it is evident that health care in Viminacium was well developed. Medical instruments indicate the existence of doctors with various specialisations, like surgeons (*Medicus chirurgus*), eye specialists (*Medicus ocularius*) or physicians (*Medicus clinicus*), who worked in hospitals.

Just like today, during surgery, the most important instrument was the scalpel (*Scalper, scapellus*), basically a knife with a leaf-shaped blade and a four-angled handle (Cat. nos. 25, 26). Finds of probes were also rather frequent, used for cosmetic or pharmaceutical purposes. Probes (*Cyathiscomela*) had a spoon-like upper part used for scooping and applying medicines and an olive-shaped lower part used for cauterising wounds (*Cauterium*). They have been discovered in layers as well as in both cremated and inhumation graves (Cat. nos. 1, 5–20, 35). A similar type of instrument, but only with a plate-shaped upper part and ending in a semi-spherical form (*Spathomela*), could have also been used in pharmacy and cosmetics and even as a painting tool (Cat. nos. 2–4). Simple probes (*Auriscalpium*) were widely applied in medicine, but they could also have been used for pharmaceutical and cosmetic purposes (Cat. nos. 28–33). One of them was discovered in the grave of a paramedic, in a cylindrical box (Cat. no. 34), along with other medical instruments (Cat. no. 36). Tweezers (*Vulsella, volsella*) also had a wide range of uses (Cat. nos. 40–42). Paramedic tools also included needle-hooks (*Acus-Hamulus*), which were probably used for inspecting sore spots, for cauterization or

6 Крунић 1997, 234.
7 Gummerus 1932, 8.

року примену (кат. 40–42). У прибор лекара спадале су и игле-куке (*Acus-Hamius*) које су могле служити за напипавање болног места, за каутеризацију или при другим начинима лечења (кат. 27). Кашике се често налазе уз ове инструменте јер су коришћене за мерење и захватање меди-камената из различитих посуда. Мале, коштане кашике, с кружним и плитким рецепијентом (*Pistillus*) од којих једна има дршку моделовану у облику грифона, допуњују репертоар налаза везаних за римске лекаре (кат. 37–39). За чување медицинских инструмената служиле су цилиндричне кутије (*Theca vulneraria*). Налажене су у гробовима лекара с комплетом инструмената у њима (кат. 24, 34).⁸ Кутије за лекове такође су чест прилог у гробовима лекара. У њима се налазе лекови у облику пастила или таблета. Како су они изгледали познато нам је из неколико гробова лекара нађених на територији Виминацијума. Први је скелетни гроб, истражен крајем 19. века, за који је истраживач сматрао да припада лекару, хирургу VII Клаудијеве (*Medicus chirurgus legionis VII Claudiae*) и датово га у 3. век. У њему су, поред осталих прилога, нађени бројни медицински инструменти међу којима и једна цилиндрична кутија.⁹

Заштитна археолошка ископавања започета седамдесетих година 20. века допринела су откривању још неколико гробова лекара од којих је вероватно најпознатији онај истражен 1985. године и дефинисан као гроб лекара, специјалисте за болести ока (*Medicus et chirurgus ocularius*). У гробу је поред бронзаног новца, стаклених посуда и камене палете, нађена и медицинска кутија која је осим инструмената садржавала и медикаменте.¹⁰ Још једна таква кутија нађена је у гробу с кремацијом Г1-8 (кат. 23). Наиме, на локалитету

8 Künzl 1983, 50, 69.

9 Geržetić 1894, 4.

10 Кораћ 1986, 53–71. Материјал из овог гроба чува се у Народном музеју Пожаревац.

in other methods of treatment (Cat. no. 27). Spoons are often encountered along with these instruments, since they were used for measuring and scooping up medicaments from different vessels. Small, bone spoons with a round and shallow recipient (*Pistillus*), one of which possesses a griffin-shaped handle, complement the repertoire connected to Roman doctors (Cat. no. 37–39). Cylindrical boxes (*Theca vulneraria*) were used for storing medical instruments. Within paramedic graves, they were discovered with their entire contents (Cat. nos. 24, 34).⁸ Pharmaceutical boxes also represent common grave-goods in doctors' graves, and pharmaceuticals in the shape of pills or pastilles were placed inside. Owing to finds of several doctors' graves from the area of Viminacium, we now know what they looked like. The first one is a skeletal grave, discovered at the end of the 19th century, believed to be the grave of a surgeon from the legion VII Claudia (*Medicus chirurgus legionis VII Claudiae*) and dated into the 3rd century. Among other grave-goods, numerous medical instruments and a cylindrical box were discovered in it.⁹

Rescue archaeological excavation initiated during the 1970s revealed several other graves of doctors. Possibly the most famous among them was excavated in 1985 and was defined as the grave of an eye specialist (*Medicus et chirurgus ocularius*). Besides bronze coins, glass vessels and a stone palette, a medical box was discovered inside, containing not just instruments, but also some medicaments.¹⁰ Another box of this kind was discovered in the cremation grave G1-8 (Cat. no. 23). At the beginning of the 21st century, on the site Nad Klepečkom, a grave was unearthed that was believed to have belonged to a doctor. It is a cremation etage-grave of the Mala Kopašnica – Sase type, with a rectangular ground plan with rounded corners and orientated in a west – east direction (Fig. 1). The dimensions of the upper etage were 3.1 x 2.1 x 0.2 m, the walls were unevenly red burned with a 1 cm thick burning layer and the

8 Künzl 1983, 50, 69.

9 Geržetić 1894, 4.

10 Кораћ 1986, 53–71. Finds from this grave are kept at the National museum in Požarevac.

Сл. 1 – Гроб лекара, гроб Г1-8, локалитет Над Клепечком, источна некропола (ДЦВ)
 Fig. 1 – Grave of a doctor, grave G1-8, site Nad Klepečkom, eastern necropolis (DCV)

Над Клепечком, почетком 21. века, истражен је гроб за који се сматра да припада лекару. Гроб је етажни, с кремацијом, типа Мала Копашница – Сасе правоугаоног облика са заобљеним угловима оријентације З-И (сл. 1). Димензије првог етажа биле су 3,1 x 2,1 x 0,2 m, зидови црвено и неравномерно запечени, дебљине 1 cm, а дно етажа местимично запечено. Димензије другог етажа биле су 1,5 x 0,6 x 0,6 m, са зидовима који су се конично сужавали ка дну тако да су димензије дна етажа биле 1 x 0,1 m. Зидови другог етажа били су запечени до сивог интензитета дебљине 5–7

etage bottom was also partially burned. The dimensions of the second etage were 1.5 x 0.6 x 0.6 m, with walls conically narrowing down towards the bottom, thus measuring 1 x 0.1 m. The walls of the second etage were burned to nuances of grey and 5–7 cm thick, while the bottom itself was not burned. In the soil filling the second etage there was a small amount of cremated bones. Several shards of different pottery vessels, part of an oil-lamp and a fragmented pot were extracted from the soil that filled the first etage, while in the second, a bronze coin from the 2nd century was found.

Within the second etage, besides medical instruments, actually various probes, a cylindri-

ст, док је само дно било незапечено. У земљи која је испуњавала други етаж нађена је мања количина кремираних костију. Неколико комада разних керамичких посуда, део жишка и фрагментовани лонац нађени су у земљи која је испуњавала први етаж, а на другом је нађен бронзани новац из 2. века нове ере.

Унутар другог етажа су поред медицинских инструмената, односно разних сонди, нађени и медицинска цилиндрична кутија, калотаста бронзана посуда, палета од ахата и оштећена бронзана лекарска кутија (сл. 2, 3) у којој је било шест медикамената од којих један

cal medical box, a calotte-shaped bronze vessel, a palette made of agate and a damaged bronze medical box were found (Figs. 2, 3). Six medicaments were discovered in it, one of them lead-based (Cat. nos. 3, 21–23, 34–36). According to the preserved textile pieces, it was concluded that the box was placed within a linen satchet.

It remains a mystery what kind of doctor the deceased was, whether he was a civilian or a military paramedic but, according to the set of instruments he possessed, he must have been a skilled surgeon and an expert in medicinal herbs, which he used to make pastilles, compresses and creams. The proof is that the medicaments from

Сл. 2 – Бронзана лекарска кутија, гроб Г1-8, локалитет Над Клепечком, источна некропола (ДЦВ)

Fig. 2 – Bronze medical box, grave G1-8, site Nad Klepečkom, eastern necropolis (DCV)

на бази олова (кат. 3, 21, 22, 23, 34–36). Према очуваним деловима тканине на њој закључено је да је кутија била у платненој врећици.

Остаје непознато о каквом се лекару ради, да ли је био цивилни или војни, али судећи по инструментаријуму – био је вешт хирург и добар познавалац лековитих биљака од којих је справљао пастиле, облоге и масти. Доказ за то су управо медикаменти из његове торбице, биљне таблете нађене у малој бронзаној кутији с поклопцем украшеним урезаном представом Ескулаповог штапа (кат. 23).¹¹

his satchet, the herbal pills, were found in a small box with a lid decorated with the carved image of Aesculapius' staff (Cat. no. 23).¹¹

Сл. 3 – Медицински инструменти, гроб Г1-8, локалитет Над Клепечком, источна некропола (ДЦВ)

Fig. 3 – Medical instruments, grave G1-8, site Nad Klepečkom, eastern necropolis (DCV)

11 РЛГС 2018, 92.

11 РЛГС 2018, 92.

КАТАЛОГ / CATALOGUE

1. Сонда (*Cyathiscomela*)

Више гробаља, сонда 261, ров 2

Бронза, ливење, искуцавање

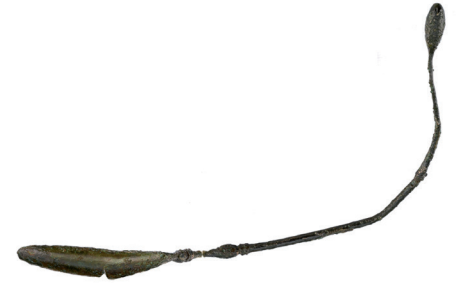
Дужина: 15,7 cm

ДЦВ, Ц-12668

2–3. век

Деформисана сонда чији је горњи део плочаст са заобљеним крајем док се дршка кружног пресека завршава маслинастим задебљањем.

Необјављено.

1. Probe (*Cyathiscomela*)

Više grobalja, trench 261, ditch 2

Bronze, cast, hammered

Length: 15.7 cm

DCV, C-12668

2nd – 3rd century

Deformed probe whose upper part is plate with a rounded end while the handle of the circular cross-section ends with olive thickening.

Unpublished.

2. Сонда (*Spathomela*)

Рит, гроб Г1-48

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 15,2 cm

ДЦВ, Ц-1887

2. век

Сонда чији је горњи део плочаст са заобљеним крајем док се дршка кружног пресека завршава маслинастим задебљањем.

Објављено: РЛГС 2018, 357, кат. 10.

2. Spatula probe (*Spathomela*)

Rit, grave G1-48

Bronze, cast, hammered

Length: 15.2 cm

DCV, C-1887

2nd century

A probe whose upper part is plate with a rounded end while the handle of the circular cross-section ends with olive thickening.

Published: RLCS 2018, 357, Cat. no. 10.

3. Сонда (*Spathomela*)

Над Клепечком, гроб Г1-8

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 17 cm

ДЦВ, Ц-69

2. век

Горњи део инструмента је плочаст и завршава се полукружно. Дршка је у горњем делу правоугаона, потом овална и завршава се маслинастим задебљањем.

Објављено: РЛГС 2018, 353, кат. 1.

3. Spatula probe (*Spathomela*)

Nad Klepečkom, grave G1-8

Bronze, cast, hammered

Length: 17 cm

DCV, C-69

2nd century

The upper part of the instrument is flat and ends semi-circular. The handle is in the upper part rectangular, then oval and ends with olivary point.

Published: RLCS 2018, 353, Cat. no. 10.

4. Сонда (*Spathomela*)

Над Клепечком, сонда 49, објекат 18

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 16 cm

ДЦВ, Ц-734

2. век

Горњи део инструмента плочаст и завршава се полукружно. Дршка је у горњем делу правоугаона, потом овална и завршава се маслинастим задебљањем.

Необјављено.

4. Spatula probe (*Spathomela*)

Nad Klepečkom, trench 49, building 18

Bronze, cast, hammered

Length: 16 cm

DCV, C-734

2nd century

The upper part of the instrument is flat and ends semi-circular. The handle is in the upper part rectangular, then oval and ends with olivary point.

Unpublished.

5. Сонда (*Cyathiscomela*)

Амфитеатар, квадрат Ф/3

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 15,8 cm

ДЦВ, Ц-977

2–3. век

Деформисана сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава маслинастим задебљањем.

Необјављено.

5. Spoon probes (*Cyathiscomela*)

Amphitheatre, square F/3

Bronze, cast, hammered

Length: 15.8 cm

DCV, C-977

2nd – 3rd century

Deformed probe with spoon-like part in the form of a leaf and a circular cross-section ending with olive thickening.

Unpublished.

6. Сонда (*Cyathiscomela*),

Над Клепечком, контролни ископ 51

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 11,3 cm

ДЦВ, Ц-290

2–3. век

Сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком квадратног пресека. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

6. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Nad Klepečkom, control trench 51

Bronze, cast, hammered

Length: 11.3 cm

DCV, C-290

2nd – 3rd century

The probe with spoon-like part in the form of a leaf with the handle of rectangular cross-section. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

7. Сонда (*Cyathiscomela*)

Над Клепечком, сонда 52

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 11,2 cm

ДЦВ, Ц-855

2 – 3. век

Фрагментована сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

7. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Nad Klepečkom, trench 52

Bronze, cast, hammered

Length: 11.2 cm

DCV, C-855

2nd – 3rd century

Fragmented probe with spoon-like part in the form of a leaf with the handle of circular cross-section. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

8. Сонда (*Cyathiscomela*)

Над Клепечком, гроб Г1-98

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 17,3 cm

ДЦВ, Ц-1397

2. век

Сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава маслинастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

8. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Nad Klepečkom, grave G1-98

Bronze, cast, hammered

Length: 17.3 cm

DCV, C-1397

2nd century

The probe with spoon-like part in the form of a leaf with the handle of circular cross-section ending with olive thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

9. Сонда (*Cyathiscomela*)

Над Клепечком, сонда 54

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 12,1 cm

ДЦВ, Ц-1184

2. век

Сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава маслинастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

9. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Nad Klepečkom, trench 54

Bronze, cast, hammered

Length: 12.1 cm

DCV, C-1184

2nd century

The probe with spoon-like part in the form of a leaf with the handle of circular cross-section ending with olive thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

10. Сонда (*Cyathiscomela*)

Више гробаља, гроб Г1-1873

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 17,6 cm

ДЦВ, Ц-13851

2. век

Фрагментована сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава маслинастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

10. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Više grobalja, grave G1-1873

Bronze, cast, hammered

Length: 17.6 cm

DCV, C-13851

2nd century

Fragmented probe with spoon-like part in the form of a leaf with the handle of circular cross-section ending with olive thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

11. Сонда (*Cyathiscomela*)

Рит, сонда 50

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 15,9 cm

ДЦВ, Ц-1638

2. век

Сонда са овалним, плочастим делом на једном крају и ромбоидним проширењем које прелази у дршку кружног пресека и завршава се маслинастим задебљањем.

Објављено: РЛГС 2018, 357, кат. 11.

11. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Rit, trench 50

Bronze, cast, hammered

Length: 15.9 cm

DCV, C-1638

2nd century

A probe with oval plating part on one end and a rhomboidal extension that passes into the handle of the circular section which ends with olive thickening.

Published: RLCS 2018, 353, Cat. no. 10.

12. Сонда (*Cyathiscomela*)

Пиривој, квадрат 3

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 16,7 cm

ДЦВ, Ц-594

2. век

Сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава вретенастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Објављено: РЛГС 2018, 356, кат. 9.

12. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Pirivoj, square 3

Bronze, cast, hammered

Length: 16.7 cm

DCV, C-594

2nd century

The probe with spoon-like part in the form of a leaf. The handle is of circular cross-section ending in spindle-like thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Published: RLCS 2018, 356, Cat. no. 9.

13. Сонда (*Cyathiscomela*)

Више гробаља, гроб Г1-1838

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 17,2 cm

ДЦВ, Ц-13250

2. век

Сонда са овалним, плочастим делом на једном крају и ромбоидним проширењем које прелази у дршку кружног пресека и завршава се маслинастим задебљањем.

Необјављено.

13. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Više grobalja, grave G1-1838

Bronze, cast, hammered

Length: 17.2 cm

DCV, C-13250

2nd century

A probe with oval plating part on one end and a rhomboidal extension that passes into the handle of the circular section which ends with olive thickening.

Unpublished.

14. Сонда (*Cyathiscomela*)

Над Клепечком, објекат 22

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 16,9 cm

ДЦВ, Ц-804

2–3. век

Сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава вретенастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

14. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Nad Klepečkom, building 22

Bronze, cast, hammered

Length: 16.9 cm

DCV, C-804

2nd – 3rd century

The probe with spoon-like part in the form of a leaf. The handle is of circular cross-section ending in spindle-like thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

15. Сонда (*Cyathiscomela*)

Амфитеатар, квадрат J/4

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 12 cm

ДЦВ, Ц-4213

2–3. век

Фрагментована сонда са овалним, плочастим делом на једном крају и ромбоидним проширењем које прелази у дршку кружног пресека.

Необјављено.

15. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Amphitheatre, square J/4

Bronze, cast, hammered

Length: 12 cm

DCV, C-4213

2nd – 3rd century

Fragmented probe with oval plating part on one end and a rhomboidal extension that passes into the handle of the circular section.

Unpublished.

16. Сонда (*Cyathiscomela*)

Рит, сонда 25

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 11,4 cm

ДЦВ, Ц-1333

2–3. век

Фрагментована сонда са овалним, плочастим делом на једном крају и дршком кружног пресека.

Необјављено.

16. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Rit, trench 25

Bronze, cast, hammered

Length: 11.4 cm

DCV, C-1333

2nd – 3rd century

Fragmented probe with oval plating part on one end and a handle of the circular section.

Unpublished.

17. Сонда (*Cyathiscomela*)

Бурдељ, сонда 8

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 12,6 cm

ДЦВ, Ц-83

2–3. век

Сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава маслинастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

17. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Burdelj, trench 8

Bronze, cast, hammered

Length: 12.6 cm

DCV, C-83

2nd – 3rd century

A probe with spoon-like part in the form of a leaf with the handle of circular cross-section ending with olive thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

18. Сонда (*Cyathiscomela*)

Амфитеатар, квадрат К/6

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 17,3 cm

ДЦВ, Ц-3520

2–3. век

Сонда са овалним, кашикастим делом на једном крају и дршком кружног пресека која се завршава маслинастим задебљањем.

Објављено: РЛГС 2018, 358, кат. 12.

18. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Amphitheatre, square K/6

Bronze, cast, hammered

Length: 17.3 cm

DCV, C-3520

2nd – 3rd century

A probe with an oval spoon-like part on one end and a circular cross-section ending with olive thickening.

Published: RLCS 2018, 358, Cat. no. 12.

19. Сонда (*Cyathiscomela*)

Амфитеатар, квадрат Л/9

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 12,7 cm

ДЦВ, Ц-6991

2–3. век

Фрагментована сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава вретенастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

19. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Amphitheatre, square L/9

Bronze, cast, hammered

Length: 12.7 cm

DCV, C-6991

2nd – 3rd century

Fragmented probe with spoon-like part in the form of a leaf. The handle is of circular cross-section ending in spindle-like thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

20. Сонда (*Cyathiscomela*)

Пиривој, гроб Г-170

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 15,2 cm

ДЦВ, Ц-466

2–3. век

Сонда са кашикастим делом у облику танког листа са дршком кружног пресека која се завршава вретенастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

20. Spoon probe (*Cyathiscomela*)

Pirivoj, grave G-170

Bronze, cast, hammered

Length: 15.2 cm

DCV, C-466

2nd – 3rd century

A probe with spoon-like part in the form of a leaf. The handle is of circular cross-section ending in spindle-like thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

21. Палета

Над Клепечком, гроб Г1-8

Ахат, клесање, глачање

Димензије: 10 x 6 cm

ДЦВ, Ц-74

2. век

Фрагментована правоугаона палета од ахата.

Објављено: РЛГС 2018, 356, кат. 7.

21. Palette

Nad Klepečkom, grave G1-8

Agate, carving, polishing

Dimensions: 10 x 6 cm

DCV, C-74

2nd century

Fragmented rectangular pallet of agate.

Published: RLCS 2018, 356, Cat. no. 7.

22. Зделица

Над Клепечком, гроб Г1-8

Бронза, ливење, урезивање

Пречник: 4,64 cm

ДЦВ, Ц-72

2. век

Калотаста посуда украшена концентричним круговима.

Објављено: РЛГС 2018, 355, кат. 5.

22. Bowl

Nad Klepečkom, grave G1-8

Bronze, cast, engraving

Length: 4.64 cm

DCV, C-72

2nd century

Spherical bowl decorated with concentric circles.

Published: RLCS 2018, 355, Cat. no. 5.

23. Кутија за лекове

Над Клепечком, гроб Г1-8

Бронза, посребрено, позлата, ливење, искуцавање, урезивање

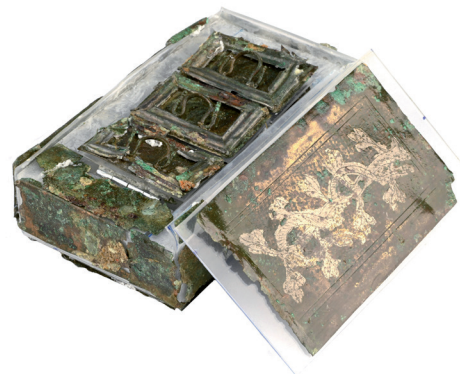
Димензије: 9 x 5 x 1,9 cm

ДЦВ, Ц-73

2. век

Кутија у облику квадра састојала се из три дела: унутрашњег са касетама, језгра и оплате. Израђена је од танког позлаћеног бронзаног лима. Унутрашњост је подељена на три преграде, а свака касетица је имала свој поклопац на којима се налазе дршке у облику слова „омега“. Украшени су паралелим, искуцаним линијама. Затварала се поклопцем који се увлачи у жлебове. Поклопац је украшен урезаном представом Ескулаповог штапа.

Објављено: РЛГС 2018, 355, кат. 6.

23. Medical Box

Nad Klepečkom, grave G1-8

Gilded, silver-plated bronze, cast, hammered, incision

Dimensions: 9 x 5 x 1.9 cm

DCV, C-73

2nd century

A box in the shape of a square consisted of three parts: inner with cassettes, core and formwork. It is made of thin gilded bronze sheet. The interior was divided into three compartments, and each cassette had its lid with a handle in the form of the letters “omega”. They were decorated with parallel hammered lines. It was closing in with a lid that slid into the grooves. The lid is decorated with incised image of the Rod of Aesculapius.

Published: RLCS 2018, 355, Cat. no. 6.

24. Цилиндрична кутија за медицинске инструменте (*Theca vulneraria*) и игла

Више гробаља, гроб Г1-1797

Бронза, ливење, урезивање / Кост, токарење, глачање

Дужина кутије: 10,6 cm; дужина игле: 9, cm

ДЦВ, Ц-12426 а-б

2. век

Цилиндрична кутија украшена у размацима са три поља концентричних кругова и шиваћа игла.

Необјављено.

24. Cylindrical carrying case for instruments (*Theca vulneraria*) and needle

Više grobalja, grave G1-1797

Bronze, cast, hammered, incision / Bone, turning, engraving, polishing

Box length: 10.6 cm, needle length: 9 cm

DCV, C-12426 a–b

2nd century

Cylindrical box decorated with the series of engraved concentric circles arranged in three squares and sewing needle.

Unpublished.

25. Дршка скалпела (*Scalper, scapellus*)

Више гробаља, сонда 268

Бронза, ливење, искуцавање, урезивање

Дужина: 4 cm

ДЦВ, Ц-12965

2–3. век

Дршка скалпела правоугоног пресека украшена урезаним геометријским мотивима.

Необјављено.

25. Handle of the scalpel (*Scalper, scapellus*)

Više grobalja, trench 268

Bronze, cast, hammered, incision

Length: 4 cm

DCV, C-12965

2nd – 3rd century

The handle of a scalpel of rectangular cross-section decorated with incised geometric motifs.

Unpublished.

26. Скалпел (*Scalper, scapellus*)

Амфитеатар, квадрат J/10

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 8,3 cm

ДЦВ, Ц-5393

2. век

Скалпел конвексног сечива са телом правоугаоног пресека. Тип са двоструким сечивом.

Објављено: РЛГС 2018, 361, кат. 21.

26. Scalpel (*Scalper, scapellus*)

Amphitheatre, square J/10

Bronze, cast, hammered

Length: 17.3 cm

DCV, C-5393

2nd century

Scalpel of convex blade with rectangular cross-section body. Type with double blades.

Published: RLCS 2018, 361, Cat. no. 21.

27. Игла – кука (*Acus – Hamus*)

Рит, сонда 44

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 9,7 cm

ДЦВ, Ц-1634

2–3. век

Инструмент квадратног пресека на једном крају са шпицем, на другом са кукицом.

Необјављено.

27. Needle – Hook (*Acus – Hamus*)

Rit, trench 44

Bronze, cast, hammered

Length: 9.7 cm

DCV, C-1634

2nd – 3rd century

A rectangular cross-sectional instrument with a spike at one end and with hook on the opposite end.

Unpublished.

28. Сонда (*Auriscalpium*)

Рит, сонда 13, објекат 3

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 9,6 cm

ДЦВ, Ц-829

2–3. век

Деформисана сонда са телом кружног пресека које је у горњем делу дебље да би се постепено стањивало и завршавало шпицем. На горњем делу су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

28. Probe (*Auriscalpium*)

Rit, trench 13, building 3

Bronze, cast, hammered

Length: 9.6 cm

DCV, C-829

2nd – 3rd century

Deformed probe with thin handle than terminate in blunt point on one end. On the other end is an ornament of circular rings.

Unpublished.

29. Сонда (*Auriscalpium*)

На Камењу, квадрат Е/10

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 9,3 cm

ДЦВ, Ц-82

2–3. век

Деформисана сонда са тордираним телом кружног пресека које се на једном крају завршава плочасто, а на другом шпицасто.

Необјављено.

29. Probe (*Auriscalpium*)

Na kamenju, square E/10

Bronze, cast, hammered

Length: 9.3 cm

DCV, C-82

2nd – 3rd century

Deformed probe with twisted body of circular cross-section, ending in a plate at one end and pointed at the other.

Unpublished.

30. Сонда (*Auriscalpium*)

Амфитеатар, квадрат X/8

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 10,8 cm

ДЦВ, Ц-5099

2–3. век

Фрагментована сонда са телом кружног пресека које се на једном крају завршава маслинастим задебљањем.

Необјављено.

30. Probe (*Auriscalpium*)

Amphitheatre, square H/8

Bronze, cast, hammered

Length: 10.8 cm

DCV, C-5099

2nd – 3rd century

A fragmented probe with a body of circular cross-section that ends in olive thickening at one end.

Unpublished.

31. Сонда (*Auriscalpium*)

Над Клепечком, сонда 82, објекат 42

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 12,6 cm

ДЦВ, Ц-1654

2–3. век

Деформисана сонда са телом кружног пресека које се на једном крају завршава маслинастим задебљањем. Украшена је кружним прстеновима.

Необјављено.

31. Probe (*Auriscalpium*)

Nad Klepečkom, trench 82, building 42

Bronze, cast, hammered

Length: 10.8 cm

DCV, C-1654

2nd – 3rd century

Deformed probe with a body of circular cross-section that ends in olive thickening at one end. It is decorated with circular rings.

Unpublished.

32. Сонда (*Auriscalpium*)

Рит, сонда 35, објекат 6

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 14 cm

ДЦВ, Ц-1504

2–3. век

Деформисана сонда са телом кружног пресека које се на једном крају завршава маслинастим задебљањем. Украшена је кружним прстеновима.

Необјављено.

32. Probe (*Auriscalpium*)

Rit, trench 35, building 6, layer

Bronze, cast, hammered

Length: 14 cm

DCV, C-1504

2nd – 3rd century

Deformed probe with a body of circular cross-section that ends in olive thickening at one end. It is decorated with circular rings.

Unpublished.

33. Сонда (*Auriscalpium*)

Амфитеатар, квадрат Ц/7

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 8,7 cm

ДЦВ, Ц-2324

2–3. век

Фрагментована сонда кружног пресека тела са кружним и равним кашикастим делом.

Необјављено.

33. Probe (*Auriscalpium*)

Amphitheatre, square C/7

Bronze, cast, hammered

Length: 8.7 cm

DCV, C-2324

2nd – 3rd century

Fragmented probe of circular cross-section with oval and flat spoon part.

Unpublished.

34. Цилиндрична кутија за медицинске инструменте (*Theca vulneraria*)

Над Клепечком, гроб Г1-8

Бронза, ливење, урезивање

Дужина: 20,5 cm

ДЦВ, Ц-70

2. век

Цилиндрична кутија украшена у правилним размацима са четири поља концентричних кругова.

Објављено: РЛГС 2018, 354, кат. 2.

34. Cylindrical carrying case for instruments (*Theca vulneraria*)

Nad Klepečkom, grave G1-8

Bronze, cast, engraving

Length: 20,5 cm

DCV, C-70

2nd century

Cylindrical box decorated with the series of engraved concentric circles arranged in four squares.

Published: RLCS 2018, 354, Cat. no. 2.

35. Сонда (*Cyathiscomela*)

Над Клепечком, гроб Г1-8

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 15,5 cm

ДЦВ, Ц-70а

2. век

Сонда са кашикастим делом у облику дуге, овалне кашичице полукружног пресека са дршком кружног пресека која се завршава вретенастим задебљањем. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Објављено: РЛГС 2018, 354, кат. 3.

35. Spoon Probe (*Cyathiscomela*)

Nad Klepečkom, grave G1-8

Bronze, cast, hammered

Length: 15.5 cm

DCV, C-70a

2nd century

The probe with spoon-like part in the form of oval scoop of semi-circular cross-section. The handle is of circular cross-section ending in spindle-like thickening. The handle has an ornament of circular rings.

Published: RLCS 2018, 354, Cat. no. 3.

36. Сонда (*Auriscalpium*)

Над Клепечком, гроб Г1-8

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 17,7 cm

ДЦВ, Ц-70б

2. век

Сонда са телом кружног пресека које је у горњем делу дебље да би се постепено стањивало и завршавало шпицем. Горњи крај је кружног облика, плочастог пресека, косо постављен у односу на вертикалну дршку.

Објављено: РЛГС 2018, 354, кат. 4.

36. Ear Probe (*Auriscalpium*)

Nad Klepečkom, grave G1-8

Bronze, cast, hammered

Length: 17.7 cm

DCV, C-70b

2nd century

Probe with thin handle that terminate in blunt point on one end, whilst the utility

end has a small, flat small circular head slanted in relation to the vertical handle.

Published: RLCS 2018, 354, Cat. no. 4.

37. Кашичица (*Pistillus*)

Рит, сонда 66

Кост, токарење, урезивање, глачање

Дужина: 6 cm

ДЦВ, Ц-1757

2–3. век

Фрагментована кашичица кружног и плитког реципијента. На дршци су украси у виду кружних прстенова.

Необјављено.

37. Spoon (*Pistillus*)

Rit, trench 66

Bone, turning, engraving, polishing

Length: 6 cm

DCV, C-1757

2nd – 3rd century

A spoon of circular and shallow recipient. The handle has an ornament of circular rings.

Unpublished.

38. Кашичица (*Pistillus*)

Више Гробаља, сонда 265

Кост, токарење, урезивање, глачање

Дужина: 7,8 cm

ДЦВ, Ц-12909

2–3. век

Кашичица кружног и плитког реципијента са дршком профилисаним у облику грифона.

Објављено: РЛГС 2018, 364, кат. 27.

38. Spoon (*Pistillus*)

Više Grobalja, trench 265

Bone, turning, engraving, polishing

Length: 7.8 cm

DCV, C-12909

2nd – 3rd century

A spoon of circular and shallow recipient with a handle shaped like a griffon.

Published: RLCS 2018, 364, Cat. no. 27.

39. Кашичица (*Pistillus*)

Над Клепечком, контролни ископ 72

Кост, токарење, глачање

Дужина: 5,7 cm

ДЦВ, Ц-790

2–3. век

Фрагментована кашичица кружног и плитког реципијента.

Необјављено.

39. Spoon (*Pistillus*)

Nad Klepečkom, control trench 72

Bone, turning, polishing

Length: 5.7 cm

DCV, C-790

2nd – 3rd century

Fragmented spoon of circular and shallow recipient.

Unpublished.

40. Пинцета (*Vulsella, volsella*)

Амфитетар, квадрат Х/7

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 8,2 cm

ДЦВ, Ц-3831

2–3. век

Глава пинцете је кружно савијена, а краци се шире према крају и по-вијају према унутра.

Необјављено.

40. Forceps (*Vulsella, volsella*)

Amphitheatre, square H/7

Bronze, cast, hammered

Length: 8.2 cm

DCV, C-3831

2nd – 3rd century

The head of the forceps is circularly bent with wider arms, to be bent inwards at the very end.

Unpublished.

41. Пинцета (*Vulsella, volsella*)

Амфитеатар, квадрат К/10

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 6,3 cm; ширина 3,8 cm

ДЦВ, Ц-6111

2. век

Глава пинцете је кружно савијена а краци се лепезасто шире и на крајевима су зупчasto нареџкани.

Објављено: РЛГС 2018, 363, кат. 25.

41. Forceps (*Vulsella, volsella*)

Amphitheatre, square K/10

Bronze, cast, hammered

Length: 6.3 cm, width 3.8 cm

DCV, C-6111

2nd century

The head of the forceps is circularly bent with wider arms and toothed ends.

Published: RLCS 2018, 363, Cat. no. 25.

42. Пинцета (*Vulsella, volsella*)

Рит, сонда 146

Бронза, ливење, искуцавање

Дужина: 6,6 cm

ДЦВ, Ц-2071

2–3. век

Глава пинцете је кружно савијена, а краци су равни и танки.

Необјављено.

42. Forceps (*Vulsella, volsella*)

Rit, trench 146

Bronze, cast, hammered

Length: 6.6 cm

DCV, C-2071

2nd – 3rd century

The head of the forceps is bent in a circle, and the arms are straight and thin.

Unpublished.

СКРАЋЕНИЦЕ / ABBREVIATIONS

ДЦВ / DCV = Документациони центар Вими-
нацијум / Documentation Center Viminacium

РЛГС 2018 = RLCS 2018

Римски лимес и градови на тлу Србије/Roman Limes and Cities on the Territory of Serbia, М. Кораћ, С. Поп-Лазих (ур.), Српска академија наука и уметности, Археолошки институт, Београд 2018 = *Roman limes and cities on the territory of Serbia*, М. Korać, S. Pop-Lazić (eds.), Serbian Academy of Sciences and Arts, Archaeological institute, Belgrade 2018.

ЛИТЕРАТУРА / BIBLIOGRAPHY:

Darembert, Saglio 1904 – C. Darembert, E. Saglio, *Dictionnaire des Antiquités, Grecques et Romaines*, Tome III, Paris 1904.

Geržetić 1894 – N. Geržetić, *Über aufgefundenene chirurgische Instrumente des Altertums in Viminacium (Kostolac in Serbien) nebst Anhang über die ältesten Behelfte der Medicin inn Dienste des Sonnencults*, Karánsebes 1894, 1–80.

Gummerus 1932 – H. Gummerus, *Der Arztstand im römischen Reiche nach den Inschriften I*, Commentationes humanarum litterarum III. 6, Helsingfors 1932.

Jackson 1988 – R. Jackson, *Doctors and diseases in the Roman Empire*, British Museum Press, London 1988.

Кораћ 1986 – М. Кораћ, *Medicus et chirurgus ocularius из Виминацијума*, *Старинар* 37, 1986, 53–71.

Крунић 1997 – С. Крунић, Мерни, медицински, козметички и други инструменти, у: С. Крунић (ур.), *Античка бронза Сингидунума*, Музеј града Београда, Београд 1997, 233–260.

Künzl 1983 – E. Künzl, *Medizinische Instrumente aus Sepulkralfunden der römischen Kaiserzeit*, Köln-Bonn, 1983.

Wokaunn, Manenica 2010 – M. Wokaunn, H. Manenica, *Medicina starog Rima: U povodu izložbe rimskih medicinskih instrumenata u Arheološkome muzeju Narona u Metkoviću Medicus (1330-013X)*, Vol. 19, No. 2 *Kardiologija*, 2010, 241–249.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904"652"(497.11)(082)
904(497.11)(083.82)

VIVERE in urbe Viminacium. T. 1 / editors Mirjana Vojvoda, Ilija Danković,
Bebina Milovanović ; [translated by Milica Tapavički Ilić]. - Belgrade : Institute
of Archaeology, 2022 (Beograd : Digital Art). - 501 str. : fotogr. ; 25 cm.
- (Monographies / Institute of Archaeology, Belgrade ; 76)

Na spor. nasl. str: Vivere in urbe Viminacium. Том 1. - Uporedo engl. prevod i srp.
original. - Tekst štampan dvostubačno. - Tiraž 100. - Napomene i bibliografske
reference uz tekst. - Bibliografija uz svaki rad.

ISBN 978-86-6439-070-5
ISBN 978-86-6439-069-9 (niz)

а) Археолошка истраживања - Виминацијум - Зборници б) Археолошки налази
- Виминацијум - Каталогзи

COBISS.SR-ID 82274569

